

Megjelenik minden csütörtökön. — Előfizetési ár: egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyedévre 1 frt. — Hirdetések ára: 4 hasábos petit sor 8 kr. Az előfizetési pénzeket a Szent-István-Társulat igazgatóságához, a kéziratokat a lap szerkesztőségéhez (IV. Lövész-utca 13. sz.) kérjük küldeni.

Budapest, 1884.

5. szám.

Január 31.

Jog és erkölcs.

»Nem a törvények teremtik az erkölcsöket, a jog-érzületet. Egészen más factorok működnek itt közre s az, amit két évezred előtt egy híres költő és emberismerő mondott: Quid leges sine moribus vano proficiunt? az még most is áll. Ott, hol az erkölcsiség meglazul, meglazul a törvénynek tekintélye is.«

Igy szólott január 25-én a m. igazságügyminister a képviselőház ülésén. Szavai igazak. Megdöntik azt a teoriát, melyet a jogászvilág kevés kivétellel magáénak vall, azt a teoriát, mely a legújabb jogelméleteknek téves kiindulási pontul szolgál, azt a teoriát, melynek behatása a modern törvénykezésben nagyon is érezhető. Ezen theoria: a jog és erkölcs elválásztása, sőt e kettőnek ellentétbe való állítása.

Van jog erkölcs nélkül és a jog az erkölcsre nem tekint. Rousseau »Contrat social«-jában találjuk az első csirákat, melyekből a »jogállam« fogalma keletkezett. Ezen »jogállam« önmagában véli birni minden jognak alapját és kuforrását, jognak csak azt nevezi, mit ő osztogatott és elismert, és ezen általa adott jogok védelmében áll a rendeltetése. Így hangzik e theoria, melyet Lassalle »Nachtwächteridee«-nek nevezett, lévén eszerint az államnak teendője éjjeli őrként a lopásokat és betöréseket megakadályozni.

A modern felfogás szerint az erkölcs privát dolog; ami az államhatalmat érdekli, az egyedül a jog, még pedig ama jog, melyet ő maga adott és engedélyezett, természetesen a privát dolgot képző erkölcsöktől eltekintve.

Aminő téves a kiindulási pont, olyan gyászos a végső pont, melyre ezen emancipáció előbb-utóbb eljut.

Mi a jog? Már a római jogtudós Ulpianus mondá:

Jog az igazságból származik, az igazság pedig az állandó és folytonos akarat: megadni mindenkinek a maga jogát. Világos. A jog az igazságban gyökerezik, igazság nélkül nincs jog. Az igazság (justitia) pedig a lélek állandó és folytonos hajlandóságában áll, megadni mindenkor és mindenben másnak azt, ami az övé. Az igazság gyökere tehát a lelkiismeretben rejlik, a lelkiismeret szabályozója pedig az Isten törvénye.

Igen. Az Isten törvénye — legyen ez természetes vagy kinyilatkoztatott — szabályozza és kötelezi az ember lelkiismeretét, kötelezi különösen arra, hogy mindenkinek megadja a magáét, kötelezi az igazságra és ama kötelezettség, másnak megadni a magáét, egyoldalról és az illetőnek ama felhatalmazása követelni azt, ami az övé másoldalról, ez a jog.

Ha szabad hasonlattal élnünk, utalnánk a test és lélek közötti viszonyra, a szellemi és testi tevékenységre az emberben. A helyes lélektan szerint egy az életelv és életok az emberben: a szellemi lélek, mely különböző tehetségei által az értelmi és az anyagi élettüneteket okozza. Lélek nélkül nincs élet az emberben. A test élete, működése tőle függ.

Erköls és jog ugyanazon egy éltető forrásból erednek: a lelkiismeretből, azon különbséggel, hogy míg az erkölcsi élet — a szellemi életnyilvánulásokhoz hasonlóan — inkább a bensőben marad, addig a jog — hasonlóan a testi élettünetekhez — a külsőben nyilvánul. Külsőleg érvényesíthető és ha kell, ki is erőszakolható. Ha elvágtnók a jogot a lelkiismerettől, merő külsőséget nyernénk, élettelen, holt viszonyt, hasonlót ahhoz, midőn a testet a lélek elhagyja. Az éltető elem, az igazi alap fog hiányozni és ami eléretik, az csak külső erőszak és kényszer által lesz elérhető. És oda jut, oda kell jutnia a modern felfogásnak.

Ha a jog az erkölestől szétválasztatik, más kötelező indok nem marad fenn, mit a kényszerhatalom, mely erővel kiviszi azt, mit benső sugallatból nem tesznek.

Azért a jogállam köteles fentartása érdekében szaporítani a fegyveres hatalmat, szaporítani a rendőrséget, és, ha a dolgok már nagyra fejlődtek, mint pl. legujabban Bécsben, az ostromállapotot elrendelni.

Természetes. Rendezett állami és társas élet rend nélkül lehetetlen; rend a törvények megtartása nélkül nem képzelhető. Ha most már a törvények megtartását többé nem lehet a lelkiismeretre bízni, ha ezt számítás nélkül hagyták, jobban mondva a számításból egyenesen kirekesztették, akkor világos, hogy a törvények megtartását, mely nélkül az állami élet nem gondolható, csak külső erők által lehet elérni. De minél általánosabb lesz ezen gondolkodásmód, minél több ember fejében lesz ez irányadó, annál nagyobb külerőt, annál erősebb kényszerhatalmat kell kifejteni, míg a két oldalról tulhajtott feszítő erők exploziót elő nem idéznek.

Ez a jog és erkölcs egymástól való elválasztásának tévedése és gyászos eredménye. Ezen természetellenes divortium sírját ássa az erkölcsiégnek és a jogbátorságnak. Csak ott, hol jog és erkölcs, mint a lelkiismeret ikertestvérei, barátságos egyetértésben ölelkeznek, csak ott virágozik az erkölcs, csak ott szilárd a jogbátorság. Kivételek voltak és lesznek mindenkori: de a kényszerhatalom tulfeszített alkalmazása csak ott lesz szükséges, hol e kivételek szabálylává lettek.

Azt mélyen érezhette dr. Pauler T. miniszter ur, midőn a fennidézett beszédjében tovább így nyilatkozik: »Az államnak kötelessége lehetőleg intézkedni az iránt, hogy a jogbátorság fentartassék. Ezen jogbátorságnak egyik főtámaszát az erkölcsiök képezik, de az erkölcsiök megszilárdítására nemcsak törvények, hanem oktatás, nevelés, a vallásos és erkölcsi érzületnek megszilárdítása szolgál, azok nélkül hiába hoznók a törvényt.«

Ugy van — de hát minek választották el a jogot az erkölestől, a vallás és erkölcsi érzületek ápolását az oktatástól és neveléstől?

Dr. — an —

Csillag-fürtök.

(A szentek életéből.)

XVII.

A gazdag szegények.

Rómához nem messze
Kis mezőlak vala,
Ott szállásolt az ég
Két földi angyala.

Szent Marcella özvegy
S szűz szent Princiopia.
Választott jegyesök
Az Isten egyfia.

Szellemus és kecses
Mind a kettő nagyon.
Nagy ősi birtokuk,
Kincsözönük vagyon. —

»Mit használ ez nekünk?
Csak füst, hab, tünemény!
Többet ér az üdvöt
Biztosító remény.« —

»Vegyük meg az eget,
A szép mennyországot.
Földi sár- és porért
Örök öröm vár ott!«

Igy szólnak egymáshoz.
S vaserős akarát.
Tetre kész lelkület
Csodasükert arat

Társzekerek viszik
A sok drága kincset;
Rabok lábairól
Oldják a bilincset.

Özvegyek és árvák
Könyes szemmel áldják
Adakozó kezek
Dús alamizsnáját. — —

Csöndes a ház. A két
Nővér sző, fon, imáz.
Ritkul inség, nyomor,
Éh, testi-lelki láz. —

Csöndes-e? de nem; im
Kavarog a felhő!
Ki az, ki sereggel
Dombok alól feljö? . . .

Alarik serege
Rabol, kincset keres.
Jaj annak, akire
Vad, vércseszeme les! . . .

»Elkéstél Alarik!
Nincs amire vágyol.
Messze van az innen,
Messze, igen távol.«

»Szedd össze, ha tudod,
Haszonbérbe adtuk;
Irgalom angyala
Ül örködve rajtuk« . . .

Principia ölen
Szent Marcella szóla,
S lehajtá a fejét
Örök nyugovóra. —

Nyulassy Antal.

A népboldogító.

— Beszély, —

(Folytatás.)

Mélypataky Pál nagyon meg volt elégedve az ő s a n y a g g a l. Megveregeté Herr Sebastian Knopfloch vállait. A derék ur keveset értett a beszédből, hanem arca ragyogott az izzadságtól és a dicsőségtől. Meg tudta válogatni az embert, épen úgy, mint a tenyész-barmot. Az ő feladata volt a kivánt anyag megszerzése. Ez sikerült; már most a nagyságos ur lássa, hogyan boldogul azzal.

A suhanczokkal letették a vászon-lábravalót, szürdölmányt, halinacsizmát, szabtak rájuk tisztességes posztó-ruhát; kikefélték, kiporozták őket bőrig s mikor modern ember alakot kaptak, akkor egy szép napon felpakolta őket Mélypataky Pál s vitte magával. Tervével tisztában volt. Helyesen eltalálta mind a háromnak hivatását. Az a Vöcsök Bandi, az született a közpályára. Van benne bátorság, önérzet, — nem ijed meg árnyékától. Tud magának tekintélyt szerezni. S milyen energikusan tud beszélni. Ilyen való közhivatalnoknak. Darázs Gazsi, — no ezt már az istenek is prókátornak teremték. Hogyan tud hazudni, a szavakat csürni, forgatni: ebből egy Brissot, vagy Condorcet lehet idővel. Rigó Marci pedig kiváló üzér lesz, amnyi természetes talentum van benne, hogy Eskeles vagy Eynatten sem birt különbbel. Valóságos finanziaális genie, aki garasból tud csinálni egyeseket, egy marék agyagból emeletes házakat, palotákat, egy törött patkószegeből vasutakat. Istenem! Hány ilyen lángeleme vész el a világon nem ismerve, elhagyatva, elfelejtve. Mi lenne a világ-

ból, ha minden tehetségnek utat lehetne nyitni! No Mélypatak Pál már előre dicsekedhetik magában, hogy három tehetséget kiemelt a semmiségből; embert faragott a tuskóból; három hirneves, boldog embert adott ennek a nyomorult országnak, amelynek még kilencz-tizedrésze buta, turja a földet s nem akar tanulni.

Hogy mit cselekvék pártfogoltjaival Mélypatak Pál, azt hosszú volna elmondani, de különben is nem tartozik ennek az elbeszélésnek keretébe. Elég az ahhoz, hogy a ficzkók bejutottak valamely modern faragó-intézetbe, ahol az ős-anyagot feldolgozni szokták. A következmény meg fogja mutatni, hogy milyen eredménynyel.

— Majd megmutatom én annak a két vaskalaposnak, hogy mit lehet csinálni az emberből! mondogatá magában Mélypatak Pál a két papra gondolván.

V.

Igy mult el néhány esztendő és Mélypatak mindinkább bételt boldogságával. A két papnak nem kellett immár panaszkodni, hogy a hívek a templomban ásitóznak, alusznak, mert már épenséggel nem jártak az Isten házába. Ellenben annál gyakrabban látogattak el a falu végén lévő pálinkaházba, ahol Ehrenfeld Iczik prédikáció nélkül is képes volt a gyülekezetet együtt tartani. A derék embernek felvitte Isten a dolgát. Igaz, hogy még most mindig bérlő, azonban már öt gazdának lába alól húzta ki a földet, maga is földbirtokos és ilyen módon Mélypatak Pálnak a kollegája. No lesz neki még más is. Minthogy az már régi igazság, hogyha valaki egy helyben meggazdagszik, ott a többi elszegényedik s utóljára két, három gazdag ember áll szemben egymással a koldus-csoport között, — a kenyérhajsza megkezdődik a gazdagok között. Az viszi el a győzelmet, aki legtovább kiállja a versenyt. Ehrenfeld Icziknek volt kitartása, türelme bevárni az időt, amikor majd erre kerül a dolog.

Ez az idő pedig észrevétlenül közeledett akkor, midőn a környék közbizalma s rokonszenve Mélypatak Pált tisztelte meg azzal, hogy a népnek ügyét a törvényhozó testületben képviselje. Amnyit nem lehet tagadni, hogy ez a közbizalom és rokonszenv nagyon hízelt Mélypatak Pálnak, hanem méreg drágán kellett azt megvásárolni. Nem is ment másképen, mint hogy Ehrenfeld Icziket kellett megkérni, hogy segítse ezt a közbizalmat és rokonszenvet a rendes kerékvágásba hozni, s Mélypatak Pál felé irányulni. A derék ember meghozta ezt az áldozatot a közügynek, becsületes ötven perezentért. Mélypatak Pál megérte azt a napot, hogy szabad volt neki törvényt hozni naponkinti öt forint diurnumért. Költött pedig mindennap tizenötöt, ha nem volt tárgyalása a klubokban a harminczkét lapból álló Giergl-féle törvényjavaslatt felett; ha pedig volt, — hát költött többet is. Egyébiránt semmi áldozat sem elég nagy a hazáért. Ehrenfeld Iczik pedig hagyta hozni az áldozatot a hazáért.

Ott azután, ahol oly szépen, okosan beszélnek, lármáznak, czivakodnak, gyártják a rengeteg mennyiségű paragraphust, s hozzák az áldozatot a hazának, Mélypatak Pál sem maradhatott tétlenül. Ott nyílt a széles

mező magasztos eszméinek. Ő volt a legszabadelvűbb, legfelvilágosodottabb képviselő, aki minden hónapban hatszor beszélt arról, amire a népnek égető szüksége van, ugymint teljes vallásszabadságról, a feketesárga zászlónak kiküszöböléséről az országból, dohánymonopolium eltörléséről, a zárdák és szerzetek feloszlatásáról, a polgári házsságról. Erre van a népnek szüksége, nem kenyérre, becsületre, honpolgári erényre. Ezek nélkül boldogtalan, szerencsétlen, nyomorult, nincs egy betevő falatja. Aki ezt nem tudja, nem hiszi, az mind barbár, sötétség embere. A felvilágosodás ott kezdődik, ha az ember szabadságát nem hagyja korlátozni. Nem is volt a diszes tesületben szónok, ki hatalmasabban tudott volna dörögni a modern eszmékért, mint Mélypatak Pál. Az ő szája mindig tele volt a legdivatosabb szólamokkal. Szidta a fanatismust, zsarnokságot, kényszerít, szolgaságot, hanem azért mindenkinek, aki bátor-kodék másképen gondolkozni, zsarnoka volt, legfanatikusabb hirdetője eszeveszett eszméinek, aki, annyira hirdette az emberi jogok szabadságát, hogy mindenkit szolgának tekintett, akit kényszeríteni kell a boldogságra. Az a drágán vett bizalom és rokonszenv azért küldte Mélypatak Pált a törvényhozók közé, hogy ott szavával enyhítse a nép nyomorát, szószólója legyen a közügynek, törekedjék a súlyos terhet, ha már nem is megszüntetni, legalább elviselhetőkké tenni; Mélypatak Pál ellenben úgy fogta föl hivatását, hogy az a nép csak viselje a terhet, fizesse a roppant adót, legyen koldussá, földönfutóvá, az mind csekélység; első sorban tudományra, vallásszabadságra, czivilházasságra van szüksége. Aki ilyenekért kiabál, az igazi barátja a népnek. Ő pedig az volt.

(Folytatása következik.)

A szép halott.

— Németből szabadon. —

Kiterítve fekszik, zöd vadon mohában.
A halott gyerek...
Körülötte rózsák; lágy arany hajával.
Szellő enyeleg.

Búcsudalt az alkony fülmiléje zeng a
Szép halott felett...
S tavaszi virágból hint az illatos hárs
Rá szemfődelet.

Lent a szende völgyben, remeték tanyáján
Cseng a kis harang...
S mintha lelke volna, föl egekbe szárnyal
Hőféhér galamb.

Fű fa harmatozva, s a patak zokogva
Sír e gyásztoron:
Sírok én is, ah mert e halott te vagy, te —
Ifju szép korom!

..... S. I.

Egy esernyő története.

— Beszély. —

(Vége.)

Börtönbe küldtek s a nekem tulajdonított bűntény híre villámszárnnyakon terjedve, még az nap eljutott szegény anyám és szerencsétlenségre Juliska füléhez is. Tengelyes egy pillanatig sem kételkedett a vád alap-

talanságában. Sietett Halomvárra, valamint anyám is; azonban egyik sem beszélhetett velem, mert nem bocsátottak hozzám senkit. Midőn Tengelyes haza ment, az egész házat nagy szomorúságban találta. A jó, a szelid, a kedves Juliska halálosan beteg volt; lázában újra és ismételten csak ezt kiáltozta: »Gyurim!« Azt hitte, hogy meghaltam.

Mily éjjelem, mily nappalom volt!

Más nap a börtönőr szobámba lépve, ujját ajkára tette s mormogá: »Mátyás nem halt meg.« Nyakába akartam borulni. Ujra jelt adott s hozzátev: — Remélik, hogy fog tudni beszélni. A vizsgáló bíró a kórházban van.

Két órával később a bíró kinyitatta börtön-szobámat.

— Ön szabad, uram, mondá s nem akartam egy perczig sem késni, hogy önnek ezt a jó hirt meghozzam, megüzentem rögtön anyjának is, ki a városban van. Kimondhatlanul örülök, mondhatom önnek. Nyujtsa karját és menjünk.

— De hát a gyilkos!

— Gonosz Pista vadorzó!

— Mátyás engemet nevezett.

— Ezt a leczkét nem fogom soha feledni. Midőn az ön nevét említette, azzal csak azt akarta jelezni, hogy önt hívják az ő ápolására.

A fogház kapujánál anyámmal találkoztunk, ki örömeiben sirva nyakamba borult.

— Kedves anyám, mondám, fogass be rögtön; megyek, megnézem Mátyást s azonnal visszatérek.

— A kocsi be van fogva, nincs időd a kórházba menni, fiam. Ha meg akarod menteni Juliskát, siess a tölgyesi pusztára.

— Hát ő hallotta? . . .

— Oh bár megmenthetnéd őt! . . .

— Te velem jössz, anyám . . .

— Ma csak az orvosnak szabad a pusztára mennie. Azonnal kocsira ültem.

— Mennyi idő alatt hajt maga Tölgyesre? kérdém a kocsistól.

— Tengelyesékhez? Másfél óra alatt.

— Husz forintot kap tőlem, ha egy óra alatt oda-érünk; s negyvenet, ha ezt az utat rövidebb idő alatt megteszszük.

A kocsi megkapta a negyven forintot. Midőn az udvarba értem, találkoztam Tengelyessel. Nem kérdezgetett; mint eszeveszett bolyongott, annyira meg volt változva, hogy majd elrémültem midőn megláttam; tagjai reszkettek, s mindazáltal mint pelyhet oly könnyen emelt ki a kocsiból s fölkiáltott:

— A pusztá, az egész gazdaság, a földek, érted, a földek mind tulajdonodba mennek, ha megmented őt!

— Tengelyes bácsi, nyergeltessen rögtön egy lovat s egy ember várjon készen, hogy azonnal Halomvárra mehessen gyógyszerekért, melyekre szükségem lesz, míg egy másik ember lakásomra megy elhozni műszereimet s kézi gyógytáramat.

Mit mondjak? Kinos, hosszú órák mulva Juliska meg volt mentve, és a jó ég, kedves gyermekeim, engedjen nektek is annyi boldogságot, amennyit nekem Juliska szerzett.

— De, kedves atyám, mondá Margit, egy könyüt

törölve ki szeméből, miután minden jó, aminek jó vége volt, én nem értem, hogy miért gyűlöli ön annyira az esernyőt.

Az aggastyán nem felelt semmit, de szemei megtelek könnyekkel s fősóhajtott:

— Juliska, miért hagytál itt bennünket? X. Z.

TÁRCSA.

Egy nap a starnbergi tó vidékén.

III.

Nagy mulasztás lett volna tőlem, ha a starnbergi tó vizét meg nem próbáltam volna. Nem sok rábeszélésembe került, fiatal társam is szívesen egyezett tervembe. A nap épen a zenithen állott, magas trónusáról lövelte reánk perzselő sugarait. Szinte vágyakozott az ember egy kis felvillanyozó fürdő után.

Nem emlékszem, hogy hány fityinget szedett tőlünk a felgyelő, de azt biztosan tudom, hogy a mi nyilvános fürdőinkben legalább háromszor oly árat kell fizetni. Szinte elbámultam, midőn pár krajczárnyi csekélyeségről volt a szó! Chémiai buvárlatokkal husz év óta, midőn a palaczkban hevített terpentin olajon próbáltam bizonyítgatni öcsémnek a testek kiterjedését s ezen experimentatio csaknem az egész szoba butorzatának életébe került, nem foglalkozom. Azonban ennek daczára feltűnt, hogy a víz ereje még a Balatonénál is erősebb. Alig voltam vagy husz perczig beune, egyszerre a csalánküteghez hasonló foltokat vettem észre egész testemen, mely heves viszketéssel járt. Később értesültem róla, hogy a tó vize szokottnál nagyobb százalékot tartalmaz a szénsavból s ez huzott hólyagokat rajtam.

Utítársam nem követte példámat: ő tovább maradt a vízben s így hólyagjait is jóval tovább viselte. A tünet alig tartott nálam félóránál tovább: ő még délután is dörzsölte a vörös foltokat bőrén. De azután, amikor a fürdőből kiléptünk, az volt ám az érzés! A köröttünk járókat a föld salakjában eviczkelőknek tekintettük hozzánk hasonlítva. Mintha a víz szárnyakat kölcsönzött volna egész lényünknek s ha nem is a fellegek közt, de mindenesetre a többi boldogtalan halandónál legalább másfél lábnyira masabban jártunk a föld színe fölött. Nincs szándékomban étvágy csiklandozási gyakorlatokon hurcolni keresztül a jámbor olvasót, de annyit mondhatok, hogy életemben kevés ebéd izlett oly jól, mint a starnbergi fürdés után.

A tó csodás vizének köszönhetjük, hogy ebéd után, az emésztéssel járó lázas állapot sem hátráltatta gyalogló képességünket. Tervünket végrehajtandó, csak úgy »per pedes« utnak indultunk Söcking felé azon irányban, melyben délelőtt a »Wundermalere«-t láttuk haladni.

Bohókás, elmét szikráztató megjegyzések között szántottuk a kigyózó gyalog ösvény homokját, mignem egy váló utnál szerencsésen megakadtunk. Már most merre tartsunk, jobbra vagy balra? Szinte kapóra, néhány akáczból álló facsoport pihenésre csalogatott, mert a nap ur sugarainak csókjaival épen nem fukarkodott. A félig kiégett pázsiton elnyújtózkodva folytattuk csevegésünket s vártuk sült galamb gyanánt az utmutatót. Nem sokáig váratott magára. Egy tisztos külsejű bajor paraszt személyében találtunk ami Rafaelünkre. Őt is épen arra vitte utja, szívesen csatlakozott hozzánk. Amint megérté, hogy magyarok, sőt épen a fővárosból valók vagyunk, mint aki kétszer megfordult nálunk is, érdeklé intézte hozzánk kérdéseit.

A legelsőnél szerencsésen fönnakadtam, mert e pár szóból állott: »Was ist geschehen in Niriegiacza?« Már épen

eszébe akartam juttatni, hogy nem Patagoniából, vagy Timbuk-tuból szakadtunk ide, midőn összeszedve kombinálási tehetségem, végre is sikerült kisütnöm, hogy ez a jóképű paraszt nem tréfál, de a Nyiregyházán történt eszlári per lefolyása iránt érdeklődik. Második szavában »Ticza-tátá«-t és Seuffert ügyészt emlegetvén, sejtelmem bizonyosság fokára ért. Szívesen csevegtünk vele, ki nagyobb érdeklődést tanúsított, mint vidékenkint a mi paraszt-jaink, a nem mindennapi esemény iránt.

Az utolsó dombot is megmásztán, egy órai gyaloglás után Söking határában találtuk magunkat. Utmutatónk elbucszózt: az első házaknál a »Wundermaler« után kérdezősködtünk. A falu végtől vagy tizedik házra utaltak bennünket, mely fehérre meszelt, igénytelen kis épületnek látszott.

Most, hogy már a ház előtt ólalkodtunk, megvillant agyamban a gondolat, hogy nem lesz-e tolakodás tőlünk esendes hajlékában háborgatni a világzajától félrevonult s vele ellentétes nézetű művészt? Nem fog-e majd brevi manu kilóditani bennünket az ajtón? — E tépelődés alig egy pár pillanatig tarthatott, mert a nyitott ablaknál a piros pozsgás arczu és szőke fűrtű kis Helios kandikált ki ránk, felismervén bennünket, anyját is az ablakhoz hívta.

Egy harmincz-harminczkét éves, szenvedő arczu, közep-termetű nő fogadta köszöntésünket. Otthon volt. öltözetét nincs indokolva kritizálnom. Karján egy másik kis angyalt, kit apja Stella-nak nevezett előttünk, tartott. Ennek arcán még szebb rózsák viritának, mint bátyjának, mintha e két gyermek nem is kerülhetett volna ki ily fonyadt anyának szive alól: vagy lehet, hogy az ő egykori rózsás arczvonásaiba került e két étellel megajándékozni a világot.

A kis Helios már cseveghetett egyet-mást felőlem, mert anyja szólított föl bennünket a belépésre. Említé, hogy férje nincs honn, igen sajnálni fogja a szerencse elmulasztását. Kétszer sem ismételtettük a nyájas meghívó szavakat. örömmel léptünk be a művész lakásába.

Butorzatáról nincs okom írni. A legszükségesebb pár szék. az u. n. egészségi normál-ágy, egy fiókos ruhaszekrény, asztal, a gyermekek matrácjai képviselték az egész butorzatot. A másik szoba a művész atelierje volt. Excentricus rendtelenségben hevertek itt együtt a megkezdett aquarellek és olajfestmények, vázlatok és tanulmányok egy rakásban. Ami azonban bennünket meglepett, az a hangulatteljes színezés és a választott tárgyakban nyilvánuló ártatlan, gyermekded fölfogás volt. Nem fogom elfeledni soha, hogy az egyik aquarellen a gyermek álmát láttam. Gyöngéd száru harangvirág kelyhében pihent a csecsemő. fölötte az őrangyal terjeszté ki védőszárnyait; míg alant komoly képpel fülelt az éji remete, a bagoly. Egy másik képen a reggeli ébredést festi pár vonással: egy kis fiucska a virág kelyhében levő harmattal mosakodik, mielőtt a kakas ébredőt kukorikol. Elnézegettük jó óráig a szép vázlatokat s meggyőződünk a »Wundermaler« ritka ügyességéről. Néhány képen azonban a sötét színek mellett ellentétül a napsugarakba mártott ecsettel festett égő parázs színt oly hatásúnak láttuk, mint az ő sötét észjárása mellett az isteni szikrát, mely homlokán a geniusra vall. Ezután még a szobába kellett mennünk s ott megpihenve kenyerüket megizlelnünk. Midőn számba vettem a falatot, említé a háziasszony, hogy férje Budapestről hozatja a buzát. Talán e szavak lehettek oka, hogy a nehéz emésztésű falat is jól esett! Megnéztük a darálót, melyen férje maga őrli meg a buzát: láttuk a gyapjukelmét, melyből férjének a nő maga varrja öltözetét. Egyszóval teljes áttekintést nyertünk az egész háztartás egyszerűsége felett. Legkomorabb a

hideg konyha volt: erre nincs szükségök, gyümölcstárul szolgál s képviseli az éléskamrát.

Midőn a jó asszonyt kérdeztem, hogy boldog-e ezen életmód mellett? lelkesülve mondott igent: csak akkor sóhajtott fel, midőn gyermekeinek vallásos nevelését említém. Ime, minden földi boldogságnak, ha bármi egyszerű is, meg van, mint az éremnek a maga hátlapja!

Szívélyes bucsú után visszagyalogoltunk Starnbergbe, hol csakhogy elértük az utolsó vonatot, mely egy elég érdekes nap emlékeivel vitt bennünket késő este Münchenbe vissza. Vacsora mellett vígan csevegtünk az élmények felől, a messzekülföldön magyar társaságban s másnap a vendégszerető Böhm festész hazánkfa asztalánál kitünő tokaji és pompás lazac mellett beszél-tük el a »Wundermaler« családjára vonatkozó tapasztalatainkat.

Dr. Cz—r.

A galambposta.

A postagalambok használata napról napra nagyobb kiterjedést kezd venni s a katonai kormányzat figyelmét is magára vonta, különösen Németországban, hol évről évre új galambposta-állomásokot rendeznek be. A postagalambok történetéről, ápolásáról és alkalmazásáról Le Perre de Roo munkájában érdekes dolgokat találunk, melyekből néhány részletet érdemes kijegyeznünk.

Szerző kutatásaiban visszamegy egész Noe idejére, ki a galambot kibocsátotta bárkájából, hogy hirt hozzon neki. Az ősi egyiptomiak emlékei bizonyítják, hogy már Pharao idejében az egyiptomi, cyprusi és kandiai tengerészek, mihelyt a partokhoz közeledtek, galambokat bocsátottak ki, hogy övéiknek nemsokára bekövetkezendő megérkezéseket jelentsék. A régi történetesek egy galambról beszélnek, mely az utat Babylontól Aleppóig 48 óra alatt tette meg, mi egy jó gyaloglónak négyheti időbe került. Plinius írja, hogy Decimus Simius Brutus Modena ostroma alatt a consulok táborába leveleket küldött, melyek galambok lábaira voltak erősítve. A régi rómaiak szenvedéiye a galambok iránt — néha egy párért a mi pénzünk szerint 80—100 forintot is adtak — oly nagy volt, hogy számukra külön tornyokat építettek s származásukról családfát vezettek. A gladiatorok barátaiknak galambok által jelentették, hogy a küzdelemben győztesek voltak s minden valószínűség szerint Caesar is használta őket gyorspostául, mert máskülönbben nem lehet megmagyarázni a gyorsaságot, melylyel a Galliában kitört fölkelésekről minden egyes alkalommal értesült.

Emad- Eddin-Zenngi és Abbasi- Achmed-Naser- Siden-Allah szultánok alatt rendes galambposta állott fenn, melyet bizonyos díjak mellett magánemberek is igénybevehettek. Egy pár galambért, »a királyok küldönceért«, száz aranyat fizettek; a sürgönyöket két példányban, egyszerre mindig két galamb által szállították. Midőn a galambok utazásuk céljához értek, azonnal a szultánhoz vitték, ki a sürgönyöket sajátkezűleg oldotta le. Az állomások egész során minden galambducznak volt egy főnöke s még két alsóbb hivatalnok; az utóbbiak feladata volt a galambok mindenkor megérkezését ellenőrizni s hasonlóképen a kölcsönös kicserélést a legközelebbi állomással öszvér-szállítmányokon közvetíteni. A galamb farkára erősített sürgönyön nyomtatva ezen felírás volt: »A kegyelmes és könyörületes Isten nevében,« és ha az aláírás hiányzott, ezen szavak állottak helyette: »Isten a mi segítségünk.« Az állami galambok a magánhasználatára szolgáló galamboktól lábalkon és csőrükön alkalmazott jegy által különböztek.

John Moore állítása szerint hollandiai tengerészek hozták az első keleti galambokat Európába; ezen galambfajt Bagdad városáról bagadetteknek nevezték el. Ez talán a török galamb

volt vagy talán a valódi columba tuberculosa; meglehet, hogy utóbbi a törzsanyja a belga postagalambnak. Miután a galambok 1572-ben Harlem ostrománál nagy szerepet játszottak, 1575-ben is alkalmazták őket Leyden ostrománál. Galambok vitték meg az ostromlottaknak a hirt, hogy a fölmentő-csapatok közelednek. A leydeniek ezen tudósítás folytán tartották magukat s a szárnyas hírnököket hálából életfogytiglan államköltségen tartották, sőt kimultuk után kitömték, hogy a városházán őrizték.

A Rothschild bank-háznak a galambok sok milliót szereztek. 1815-ben ugyanis az említett bankház postagalambokat használt, hogy mindig gyorsan értesülhessen a harci eseményekről, s így történhetett, hogy a bank londoni fiókja három egész nappal hamarabb tudta Napoleon vereségét Waterloónál, mint az angol kormány. Az állampapírokat, melyek akkor igen olesón kaphatók voltak, Rothschild tömegesen összevásárolta, s midőn a hivatalos győzelmi tudósítás megérkezett, óriási nyereséggel adta el.

Páris ostroma alatt 1870/71-ben a galambok a franciaírnak nagy szolgálatokat tettek. La Perre de Roo-nak 1870. szeptember 2-ikán kelt levelét, melyben, — tekintettel az angol lapok azon tudósítására, hogy a német seregek gyorsan nyomulnak elő Páris ellen. — a francia hadügyminiszternek azt tanácsolja, hogy azon esetre, ha az ellenség a várost körülzárna, a tartományokkal való közlekedésre postagalambokat használjanak, — elejénte nem vették figyelembe. Később, midőn a körülzáratás ténynyé vált, Trochu tábornok és Rampont főfelügyelő az ügyet kezökbe vették, miben őket a »L'esperance« nevű galambtenyésztési társulat hatékonyan támogatta. A galambok be- és kiszállítását léghajókon eszközölték, tehát úgy, hogy a párisi galambokat például Lillebe vagy Roubaixba vitték, míg az ottaniakat Párisba szállították. Ezen utazásokat La Perre de Roo igen érdekesen írja le; egy léghajót a légáram Norvégiába hajtott. Egy Hurel nevezetű ur öt kitanított kutyájával szállt fel egyszer a »Général Faideherbe« léghajón. A kutyák állítólag ismerték az utat Normandiából Párisba, de Orleansban bocsátották el őket, minek következtében alkalmasint eltévedtek, mert nem érthettek rendeltetésök helyére, holott a galambok csaknem mindig megfeleltek feladatoknak. Derouardnak egy galambja hatszor tette meg az utat Párisba vissza.

A galambpóstáról, mely Toursban volt berendezve, La Perre de Roo ezeket írja: »Lassiers, von Rosbecke s mások vetélkedtek kötelmeik teljesítésében és merészségben hírnökeik kieresztésében. 44 különböző alkalommal bocsátották utnak saját életök veszélyeztetésével közvetlenül az ellenséges vonalak mögött galambjaikat. Összesen 212 galambot bocsátottak föl, s ezek egészben 115,000 hivatalos s körülbelül egy millió magán-sürgönyt szállítottak a fővárosba. Hajnalhasadtakor, midőn a szabad mezőn még ellenséges csapatok nem jártak, a sineken, melyeken már hosszú idő óta vonat nem robogott, gyakran lehetett egy pánczélos mozdonyt óránként 70 kilométernyi sebességgel egész a német hadvonalakig robogni; ezen mozdony vitte a fenn nevezett urakat s a galambokat. A puska lövések ugyan nem egyszer ropogtak a mozdony pánczélos oldalai ellen, az elfödött hivatalnokokat azonban a golyó nem találta. A gép hirtelen megállt, a postagalambok fölrepültek s a hivatalnokok elmene-kültek.«

A galambok bámulatos tehetségét, hogyan tudják magukat a levegőben tájékozni, egy francia természetvizsgáló következőleg véli megmagyarázhatni: »Mint kitünően villamos állat a madár bármely más állatnál nagyobb összeköttetésben áll a meteorológiai jelenségekkel, sokkal érzékenyebb a hő és a magnetismus befolyásai iránt, mint a mi érzékeink. Az Óceán közepén

a levegőből s vízből álló végtelen ürben, mely szemeknek legfőlegb egy hajóárbocot tüntet föl a távolban, megtalálja a határozott irányt, mely őt oda vezeti, a hová törekszik. Ott nincsenek számára, mint a földön, helyi jelek, nincsen vezetője. Csupán a légáramai, összeköttetésben a vízával, talán láthatlan és fölismerhetlen delejes áramlások is vezérlik a merész utazót.« D. H.

RÖVID HIREK.

* **A fővárosi hitoktatás szervezésére** vonatkozó szabályzatot a közgyűlés elfogadta s a kath. egyházi hatóságoknak a 23,000 ft évi segélyt majdnem egyhangulag megszavazta.

* **A Mátyás-templom építésénél** az ásási és falbontási munkálatoknál még mindig találunk itt-ott kisebb vagy nagyobb becsü régiségeket, érmeket, kereszteteket stb. Az építési munkálatok serényen folynak és a pénzügyminiszteri épületnek lebontott szárnya helyén már magasra van emelve az oda jövő kápolna fala. A múlt nyárról még visszamaradt kőfejtéseket már szintén befejezték, miáltal az építési munkálatok megkezdése, illetőleg az alapfalazat emelése ott is megkezdhető volt. A hideg időjárás folytán a munkálatok legnagyobbbrészt a templom belsejére szorítkoznak, hol különösen a most átalakítás alatt levő déli részen nagyon serényen foly a munka.

* **Bunyítay Vincze**, a nagyváradai egyházmegye jeles történetírója szentszéki ülnökké nevezetett ki.

* **Dr. Kreminger Antal** prépost szegedi plébános f. hó. 21-ikén ülte születésének 50. évfordulóját. A belvárosi templomban Te Deummal kezdve ünnepélyes szent misét mondott Szeged közszeregetű aggastyán plébánosa, mely után testületek, hatóságok küldöttségileg és magánosok nagy számmal siettek kifejezni szerencsekívánataikat. Levélben s táviratokban is sokan küldtek üdvözlötet.

* **Dr. Pogacar** laibachi püspök f. hó 25-ikén meghalt.

* **Nagybecsü műremeket** találtak Athén környékén, az akropolis tövében rendezett ásatások alkalmával. Ez a rendkívül becses lelet egy teljesen ép állapotban levő Venusfej, kétharmad nagyságban. Ezen ezredévüket átélte márványfejről leirhatatlan varázs mosolyog elé. Boldog tulajdonosa báró Warsberg Korfu szigetén, akit csak nagy kérés után lehetett rávenni arra, hogy kincsét, mely a legfinomabb márványból van faragva, a bécsi muzeumban kiállíthassák.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Tojás eltartása.

Minden eltartási módhoz a tojásoknak friseknek s teljesen hibátlanoknak kell lenniök s ez okból jól meg kell azokat előbb vizsgálni. A tojások eltartása azon elven alapszik, hogy a tojás-héj likacsai elzárassanak s ekként a levegő élenye be ne hatolhasson a tojás belsejébe s ne okozzon felbomlást. A tojásokat tehát olajba vagy zsirba vagy viaszba is mártják, vagy pedig collo-diummal vagy mézga-oldattal kenik be. Hasonlóképen szokás a tojást hamuban, homokban, korpában stb. eltenni, hogy a levegő behatásától megóvassék. Égetett gipszet is használnak e célra. A gipszet vízzel híg péppé keverik, melybe a tojásokat egyenkint bemártják. Ily módon a tojásokon burok képződik, mely nemsokára megkeményedik. Azután rétegekben homokba rakják el.

*

Bor- és gyümölcsfoltok eltávolítása selyem- és vászonkelmékből.

Egy darab jó szappant reszelünk s esővízzel sűrű péppé főzzük, melyet a foltokra kenünk s erre egy kevés finomra reszelt hamuzsirt hintünk. Ezután az illető kelmét kiterítjük a gypepre s vagy 24 óráig künn hagyjuk. Midőn megszáradt, esővízzel meglocsoljuk s kimossuk.

IRODALOM.

— A „Tájékoztató és Egyházművészeti lap“ januáriusi száma a következő tartalommal jelent meg: Az iskolai felügyeletről,

Regéczy Józseftől. — Irodalmi szemle. — Egyházpolitikai áttekintés. — Előszó (Egylm. lap). — Mathias literatus kelyhe. — Besztercebánya az egyházi művészetekért. Dr. Szvacsina. — A pálosok sassini kincseinek jegyzéke 1782-ben (I. közl.). — A lelkészkező papság köréből. — Irodalom — Vegyesek.

— Megjelent és beküldetett „A Vesta szüü” című vallásos irányú regény. Németből átdolgozta Kereskényi Gyula érdi plébános. A derék fordító igen hasznos szolgálatot tón kath. olvasó közönségünknek jelen munka átültetésével. Ily irányú szépirodalmunknak nagy feladata van napjainkban és sajnos, hogy épen ennek pártfogása, terjesztése érdekében semmi sem történik. Ezen munkát tehát annál ösztönösebb örömmel üdvözöljük, mert az ugy tartalmilag, mint igen sikeres átdolgozásában alakilag némesak a mai irodalom színvonalán áll, hanem a kath. irányú szépirodalom egyik újabb jeles termékének lehet tekintenünk. Kedves köteleseget teljesítünk, midőn ezt a munkát t. olvasóink figyelmébe a legforróbban ajánljuk. (M.)

— A „Havi Közlöny” januáriusi füzeté a következő tartalommal jelent meg: A tűz- és gyertyaszentelés nagyszombat. — A szent olajok az egyházi liturgiában. — A »büntárs földolgozásának» egy esete. Dr. K. — Az egyszerű fogadalom mint tiltó házassági akadály. — Hitelezési előadások az eskürről. — A szent officium két határozata. — A breviarium és missale új special-rubrikái. — Decretumok. — Miniszteri rendelet az iskolák és tanítók jövedelmének összeírásáról. — A magy. kir. curia döntvényeiből. — Tárca.

— A „Jézus szentséges szívének hírnöke” című havi folyóirat 2. száma változatos és bő tartalommal jelent meg. Tartalma a következő: A megnyílt éden. — Jézus szents. Szíve tiszteletének időszerűsége. — Jézus sz. Szívének virágos kertje hazánkban (B. Pál). — Öröm és fájdalom. — Jézus szents. Szívének örömei. — A világ világozása. — Jézus szents. Szívének áldásai. — Egy anya könyvei. — A hitélet mozzanatai hazánkban. — Jézus szents. Szívének kedveltjei. Sz. Klára. — Az életből. II. — Jézus szents. Szívéhez. — Jézus Krisztus helytartója.

MINDENFÉLE.

Autograph-gyűjtőknek. Egy autograph-gyűjtő Sherman tábornoktól egy autographot és hajából egy fűrtöt kért. A tábornoktól erre a következő választ kapta: »Uram, az az ember, aki autographjaimat írta, meghalt, segédtszem pedig kopasz. Nagyon sajnálom tehát, hogy egyik kívánságát sem teljesíthetem.«

Milyen pénz van Tonkingban? A tonkingi pénz, mint a »Standard« levelezője írja. Ólomból van — az ólom nem jó, hanem a legközségesebb fajja ennek a fémnek. A pénzek vékony fémlemezekből állanak, melyek át vannak lyukasztva és zsinorra fűzve; egy dollárért több aprópénzt kap az ember, mint amennyit el bír vinni. Előkelő nők, kik Tonkingban bevásárlásokat tesznek, pénztárcájukat kuli által vitetik maguk után, ki a teher alatt rendesen nyög. 200 márkányi összeg tonkingi pénzben egy csónakot elsüllyeszthetne.

— Nem látott ön egy szürke kalapos vándorló legényt erre menni? kérdi a czirkáló csendőr egy embertől.

— De igen, kérem.

— Milyen időtájban lehetett?

— Ah, annak van már bizony vagy két hónapja.

Gyári jelentés.

Alulírott amerikai gyár, melynek kifűnt gyártmányait eredeti Singer-féle varrógépek Magyarországon minden nevezetesebb városban eladtak, nehogy a közönség jóhiszeműsége kijátszassék, részint a közönség, részint pedig a gyár érdekében kötelességnek ismeri azon külső megismerető jeleket felsorolni, melyek által a gyártmányok Németországban vagy Bécsben készült varrógépektől megkülönböztethetők.

1. Minden eredeti Singer-féle varrógép aranyozott betűkkel teljes czégünkkel viseli: „The Singer Manufacturing Co.” — míg az utánzótt varrógépek karján rendszerint ilyenféle irás áll: „New Singer Maschine.”

2. Minden eredeti Singer-féle varrógép a kar oldalán aranyozott kereskedelmi bélyeget visel a következő felirattal: „The Singer Mfg. Co. N.-Y.” és „Trademark”, míg a hamisított Singer-féle gépeknél rendszerint, hogy a közönség annál bizonyosabban felismerhesse, hasonlóképpen, különféle felirattal egy sarga kereskedelmi bélyeg látható, de leggyakrabban a szó található rajta „System”, mely az apró betűk miatt alig olvasható. Azon tisztelendő urak, kik hajlandók közreműködésük által székelyök ipartevő-

kenységét emelni, és kevesebb vagyons egyéneknek (családok vagy iparosok számára) részlettelés mellett egy jó varrógép beszerzésére segédkezik, nyújtani, tisztelettel kérem, miszerint becses címöket az alulírt budapesti czéggel tudatni sziveskedjenek, hogy az ajánlathoz szükséges árjegyzékek és egyéb nyomtatványok ingyen és bérmentve való elküldése eszközöltessek.

The Singer Manufacturing
New-York, Union-Square 31.
Magyarországi főraktár: Budapest, (váci-utca.)

(5-10.)

HIRDETÉSEK.

Ausztria és Magyarország összes lakosaihoz! Sürgető felszólítás

Kunzschmidt János Károly 121 év óta fennállott nagy üzletházának örökösödési felosztása miatt az örökösök a legutóbb tartott ülésen azon határozatot hozták, hogy az egész árukészletet csupán a nyers anyag beszerzési árán, tehát majdnem ingyen eladják, csak hogy a helyiségek lehető gyorsan kiürüljenek s átadhatók legyenek.

Következő árak vannak még készletben:

- 4500 darab női ing, legfinomabb angol chiffonból és valódi sveiczi himzés-betétekkel, egy valódi műhimzés; darabonként 1 frt 50 kr. Tuzatonként 16 frt 50 kr.
- 1500 darab női éjjeli corset, ugyanolyan minőségű, nagyon hosszú s egész hosszában sveiczi himzés-betétekkel, fölötte elegánsan kiállítva. Diszes darab minden nőnek, darabonként 1 frt 50 kr. Tuzatonként 16 frt 50 kr.
- Ugyanazok nehéz barchetből, drbja 1 frt 60 kr.
- 5600 darab női alszoknya legfinomabb szürke vászonból valódi sveiczi selyem sávokkal diszítve, darabonként 1 frt 40 kr., tuzatonként 15 frt 50 kr. Ugyanazok vörös cretonból darabonként 1 frt 50 kr., tuzatonként 16 frt 50 kr. Ugyanazok nehéz nemez-ből, dbja 1 frt 75 kr. Ugyanazok legfinomabb és legnehezebb posztóból legfinom. pamukkal himezve és körül plissirozva fodrokkal és kiesipkézve, dbja 2 frt 50 kr.
- 250 tuzat női nadrág legfinomabb barchetből, gazdagon diszítve, csipkézeten, teljes nagyságu, páronként 1 frt 25 kr., tuzatonként 14 frt.
- 3560 darab férfing legfinomabb angol chiffonból, 4-szeres mellé, sima vagy himzett és tetszés szerinti nyakbősséggel, drbontként 1 frt 50 kr., tuzatonként 16 frt 50 kr.
- 1500 tuzat damasz asztali garnitúra, virágokkal átszőve; egy abrosz, és 12 serviette 2 frt 85 kr. Minden házbán nélkülözhetlen s csodás olcsóságu.
- 2000 tuzat török törülköző, készen beszege, minden darab külön összehajtogatva, vörös csikkokkal és hosszú rojtokkal ellátva, legfinomabban piqurozva, pompás szépségű. Tuzatonként 3 frt 75 kr.
- 2000 darab nagy női kendő legfinomabb berlini pamutból szöve, hosszú rojtokkal a legválogatottabb, legpompásabb és legdivatosabb színekben, u. m. skót, török, szürke, kék, fehér, fekete, kockás, vörös, barna, stb. stb. darabonként 1 frt 20 kr., tuzatonként 0. é. 12 frt 50 kr.
- 400 drb uti plaid, roppant nagy és vastag legnehezebb, legj. posztóból szöve, elegáns angol mintákban, u. m. barna, szürke zomán-czos, nehéz rojtjal; roppant hosszúságú és szélességűk föllyán, öltönydarab, uti takaró, ággyterítő, női shawl gyanánt alkalmazhatók, s még 20 évi használat után is belőlük 2 elegáns öltözet készíthető; általuk felső kabát, esőköpeny, női paletot teljesen nélkülözhetők: I. minőség előbb 15 frt, most csak 5 frt 85 kr. II. minőség előbb 12 frt, most csak frt 4-85 dbja.
- 300 vég házi vászon, teljes 30 rőt; legjobb, legnehezebb, legjelesebb gyártmány, házi használatra; 1 vég 5 frt 50. A gypju ára roppant emelkedik, a vászon nem sokára még egyszer annyiba fog kerülni; minél fogva mielőbbi megrendelése mindenkinek ajánlatik.
- 500 db. selyem ágytakaró, legnehezebb lyoni shappselyemből, kék, fehér, vörös és sárga csikos; dbja 4 frt bámulatban olcsó.
- 220 tuzat selyem zsebkező legnehezebb lyoni selyemből, minden színben, minden db. más színben; nyakkendőkre is használhatók; csak frt 3.50 tuzatja.
- 350 gobelin készlet két legfinomabb ággyterítő és asztalterítő, bársonybojtjal, színvegyülekben pompás kivitelben, az egész készlet, azaz mind a 3 db. ára együtt csak frt 7.50
- 5000 tuzat lepedő, jó súlyos bőrvászonból, tökéletes még a legnagyobb ágyra is, varrás nélkül drbontként 1 frt 35 kr., tuzatonként 15 frt.

Mindenki, a ki egyszerre legalább 15 frt értékűt vásárol, ráadásul, tehát ingyen kap egy svájci órárt hosszú lánczozal, francia arany-bronz-plastikból, melynek pontos járásáért 2 évi jótállás nyújtatik. Készpénz melletti megrendelések (posta-utalvány vagy cs. kir. posta-utánvét mellett is) az alulírt czég által teljesíttetnek.

Erbschaftsverwaltung K. H. RABINOVICZ,

Bécs II. Schiffamtsgasse Nr. 20.

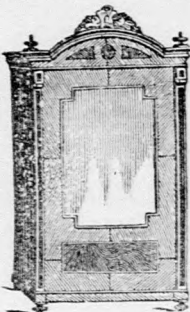
1-3

BELFÖLDI ASZTALOS KÁRPITOS BUTOR-KÉSZÍTMÉNYEK.

A legnagyobb választék mindennemű kész asztaloskárpitos és esztergyólos butorközből **olcsóbb árak mellett mint bárhol is.** Miután mi mindent magunk készítünk, s a nyers anyagok készpénz melletti bevásárlása mellett több száztóli árleengedésben részesülünk, annál fogva azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy t. e. megbízóinknak olcsóbb árak mellett szolgáltatunk szilárd jó munkával, s így ezen javatalmazás csakis t. e. megbízóink javára szolgál mire ezennel tisztelettel bátorkodunk becses figyelmeket felhívni.

200 szobára való butorzat folyton készletben tartatik a legegyszerűbből a legfinomabbakig, a szilárd jó munkáérti jótállással melletti. — Ruhaszekrények, ágycsok, mosdószekrények, éjszakai szekrények, képek, aranyozottak ingyen és bérmentve küldetnek meg. Vidéki megrendelések 10%-os előleg mellett pontosan teljesítetnek. Csomagolás 4 száztóli.

Első belföldi kárpitos és asztalos butor-gyár.
Budapest III., rostélyuteza, Károlylaktanya II. sz. b. a főposta és megyeház közelében.

Egyedül csak a legjobbnak elismert

(9-20)

VARRÓGÉPEKET

családok és iparosok részére, valamennyi legkedveltebb szerkezetben, valamint kézi varrógépeket is, gépeket női házi iparra, gazdag rakományt tart a legújabb varrógép-üzlet.

OTTO HERMANN (Ohm C. O. utóda)
a királyi állami női képezőiskola és női ipariiskola szállítója
Budapest, V. József-ter 5. szám.
WHEELER & WILSON MFG. Co. NEW-YORKBAN, es. és k. udv. szállítók képviselője.

Együttal ajánlja javítási műhelyt,
HAZI TAVIRÓK
és villámhárító felszerelési intézetét is.

Miseruhák és egyházi szerek

EVÁRE.

Római katolikus rítusban.

Miseruhák, dalmatikák, pluvialék, albák, rochetek, zászlók, lobogók, Monstranzok, kelyhek, ciboriumok, füstölők, lámpák, gyertyatartók, chinaprotba-csúztatók,

Pontificale-eszközök

a leggazdagabb szereléig.

ZAMBACH ÉS GAVORA

Budapest, Váci-utca 17. szám.

Ő Eminentija a bibornok Magyarország Herceg Primásának szállítója. Megrendelések a legrovidebb idő alatt pontosan eszközölhetnek.

Nem tetsző tárgyak kísérhetetnek. 40-52

Budapesti Butor-Ipar-Társaság.

földszint az udvarban, a kapuval szemben.

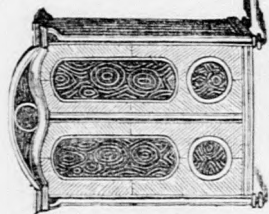
Ipari-közmű, hazai munkások alkalmazása által butoriparunkat, melynek előrelépési képessége és szilárdítása csak néhány év óra elismerésben részesül, emelje, és a sokoldalú kereslet ezen téren arra bátorít fel, hogy mindig a legjobb s legfinomabb árukat állítsunk elő. Legelőször szállított áruink, valamint gyártmányaink kitűnő minősége azon helyre hozta társaságunkat, hogy az összes belföldi készítményekkel sikerrel versenyezhetünk.

A tisztelt vevőink folytonos szaporodása, valamint gyártmányaink általános elismertsége lehetővé teszi, hogy hazánkban még legjavoltabb részben is ajánlatokkal rendelkezessünk.

Képes előjegyzéssel ingyen és bérmentve küldünk. Vidéki megrendeléseket 10% előleg mellett eszközölünk. Csomag. 4% / 0. A gyártmányunk szilárdságáért kezeskedik sok évi jó hírnevünk.

BUDAPESTI BUTOR-IPAR-TÁRSASÁG.

Kitüntett a magyar szakbizottság által. Tévedések kikerülése céljából, kéretik a címre különös figyelemmel lenni.

Erzsébet-ter 1. szám I. emelet, ugyszintén

Alólt asztalos- és kárpitos-mesterek tulajdon készítményeket ajánlják eladásra, hogy így a magas minőségű és a nagyérdemű közönséggel közvetlen érintkezésbe lépjen. az **Erzsébet-ter 1. sz.** helyiségében nagy választékban találhatk asztalos- és kárpitos-butorok az egyszerűtől a legfinomabbakig. Minden a legzöldebb s legbizesebb munka, szintugy

háló- és ebédlő-szoba, szalonba

való, valamint más szükséges butorok is; esetleg kívánság szerinti megrendelések is elfogadhatnak. — Mint önkállítóknál, az árak természetesen a lehető legolcsóbbak, úgy, hogy mi minden versenyt megelőzünk.

BUDAPESTI BUTOR-IPAR-TÁRSASÁG.
Alapított asztalos- és kárpitos-mesterekből.

Tévedések kikerülése céljából, kéretik a címre különös figyelemmel lenni.